

**Government of Maharashtra
State Council of Educational Research
& Training, Maharashtra**

Sadashiv Peth, Kumthekar Road,
Pune 411030

Tel. No. : (020) 24476938, 24475571

Website : www.maa.ac.in

महाराष्ट्र शासन

**राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद
महाराष्ट्र**

सदाशिव पेठ, कुमठेकर रोड, पुणे ४११०३०

दु.क्र. (०२०)२४४७६९३८, २४४७५५७१

ईमेल : curriculumdept@maa.ac.in

जा.क्र.राशैसंप्रपम/अविवि/जर्मनभाषा/२०२०-२१/२९०४

दि.०२.११.२०२०.

प्रति,

- १) विभागीय शिक्षण उपसंचालक (सर्व)
- २) शिक्षणाधिकारी (माध्यमिक), जिल्हा परिषद (सर्व)
- ३) शिक्षण निरीक्षक (दक्षिण/उत्तर/पश्चिम) बृहन्मुंबई
- ४) शिक्षण प्रमुख/शिक्षणाधिकारी/प्रशासनाधिकारी/महानगरपालिका (सर्व).

विषय - शैक्षणिक वर्ष २०२०-२०२१ साठी कमी करण्यात आलेल्या जर्मन विषयाच्या
इयत्ता ११ वी व इयत्ता १२ वी अभ्यासक्रमाबाबत...

संदर्भ - महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ, पुणे या
कार्यालयाचे पत्र क्र.ह/इंग्रजी/दि.२१.१०.२०२०

उपरोक्त संदर्भ क्र.१ अन्वये महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ, पुणे
या कार्यालयाकडून शैक्षणिक वर्ष २०२०-२१ साठी इयत्ता ११ वी व १२ वी च्या जर्मन भाषेचा २५ %
पाठ्यक्रम कमी करण्यात आलेला आहे. २५ % पाठ्यक्रम कमी करण्यात आलेल्या पाठ्यघटकांची सुधारित
यादी प्राप्त झाली आहे.

२५ % पाठ्यक्रम कमी करण्यात आलेल्या पाठ्यघटकांची इयत्तानिहाय सुधारित यादी राज्य शैक्षणिक
संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे यांच्या www.maa.ac.in या वेबसाईटवर देण्यात आलेली
आहे. सदर सुधारित यादी आपल्या अखत्यारीतील सर्व उच्च माध्यमिक शाळा प्रमुख, सर्व शिक्षक, विद्यार्थी
व पालक यांच्या निदर्शनास आणून द्यावी.

(दिनकर पाटील)

संचालक

राज्य शैक्षणिक संशोधन व
प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे.

प्रत माहितीस्तव सविनय सादर :

१. मा. अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय मुंबई .
२. मा. आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य .

प्रत माहितीस्तव सादर:

१. संचालक, महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ, पुणे.

प्रत माहितीस्तव व कार्यवाहीस्तव सादर:

१. अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे .

**Maharashtra State Bureau of Textbook Production and
Curriculum Research, Balbharti, Pune**

Table showing 'Reduction of syllabi' of Std. 11 and 12

Standard: 11

Language: German

Sr. No.	Text Title	Page No.	Reasons for Omitting	Supporting Note
1.	Lesson 0	2, 3, 8	Excessive Vocabulary	Teachers can use suitable examples
2.	Lesson 1	14 (Dialogue 7), 16 (Dialogue 9)	Excessive Vocabulary	
3.	Lesson 2	41, 43, 44, 45	Difficulty level very high for Std XI	
4.	Lesson 3	59, 61, 63	Difficulty level very high for Std XI	
5.	Lesson 4 – entire Lesson	Pages: 65 to 80	Complete lesson to be dealt with in Std. XII	
6.	Workbook of Lesson 4	Pages: 147 to 156	Complete lesson to be dealt with in Std. XII	
7.	Lesson 5 – entire lesson	Pages: 81 to 98	Complete lesson to be dealt with in Std. XII	
8.	Workbook of Lesson 5	Pages: 157 to 176	Complete lesson to be dealt with in Std. XII	
9.	All Hörtexte	171, 172, 173, 174	Audio not available	

Std. XII

Language: German

Sr. No.	Text Title	Page No.	Reasons for Omitting	Supporting Note
1.	Lesson 4 (From Sprachlotsen 1)	76, 78	Difficulty level very high for Std XII	
2.	Lesson 5 (From Sprachlotsen 1)	92, 93, 96	Difficulty level very high for Std XII	
3.	Lesson 1 (From Sprachlotsen 2)	9, 10, 11, 13, 20, 21, 22, 23	Difficulty level very high for Std XII	
4.	Lesson 2 (From Sprachlotsen 2)	40, 41, 43, 45	Difficulty level very high for Std XII	
5.	Lesson 3 – entire Lesson	Pages: 46 to 63	Complete lesson to be omitted as other lessons are included	
6.	Workbook of Lesson 3	Pages: 122 to 130	Complete lesson to be omitted as other lessons are included	
7.	Lesson 4 – entire lesson	Pages: 64 to 79	Complete lesson to be omitted as other lessons are included	
8.	Workbook of Lesson 4	Pages: 131 to 138	Complete lesson to be omitted as other lessons are included	
9.	All Hörtexte	140, 141, 142, 143	Audio not available	

Note:

1. Modalverb dürfen and Präteritum of all the Modalverben to be done by the teachers.